

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bavariae Sanctae Volvmen ...

Rader, Matthäus

Monachii, M.DC.XXIV.

S. Vtho Primvs Metensis Coenobii Abbas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79699](#)

S. VTHO

PRIMVS METENSIS COENOBII

ABBAS.

1000.

Andr. presb. de mo-
nast. Bauar. p. 187.
Hund. metrop. 249.

Avent.

Vel. l. 6. p. 14. M.S.

Gaff. Brusch. de mo-

nast. & Episcopat.

M.S. p. 14.

Wolfg. Selender M.

S. p. 44.

Brusch. supra.

Ic cum prouinciam à suo magistro Gamelberto aliquandiu administrasset, bello inter Carolum M. & Thassilonem Boiorum principem seu regem orto, coactus fuga sicutem querere, se vltra Danubium in vastam solitudinem contulit, ubi studio quiete vitae delectatus priscos anachoretas cœpit imitari, ac demum à Carolo M. repertus, iussus est socios vitae conquirere, se illi coenobium liberali manu conditurū, vnde Metensis asceterij initia ducta; quod hodièq; floret. Sed juuabit ex ipsis chronicis monasterij exordium referre, cum & B. Gamelberti & Vthonis vitam complectantur.

Metania vel Medena, hodie Metten, Benedictina professionis peruenitum & in inferiori Bauaria monasterium, dimidium mileare Deggendorfensem ciuitatem paululum à sinistra descendens Danubij ad lacum seu forestam amano loco situm construi cœpit temporibus Caroli M. Imperatoris omnium Christianissimi ac munificentissimi Ecclesiarum electoris, annum Christi circiter octingentesimum. Vera originis historia sic se habet. Habitabat in huic loci solitudine & vasta adhuc tum temporis Danubiana vtriusque ripa eremo, ad Michelbuchen sis parochie inter Danubium & Iaram sita ad gubernandum gregem prius quidam ac venerandus senex, beatus Gamelbertus nobili generis apud Bauaros natus. Is abiecit armorum cura, non sine prodigo aliquando religiosis Romam ad SS. Petri & Pauli limina profectus, casu ibi baptizavit infantem quendam, quem Vthonem cognominauit: praedidens vir sapiens in spiritu subtilizando in gubernatione sua paterna Ecclesiae successurum. Vtho iste cum ad virilem etatem peruenisset, relicta Italia patria, peregrinatus est & ipse religionis ergo in Germania partem illam ad Danubium sitam. Ubicum ad S. Gamelbertum venisset, humaniter ab eo exceptus ac parochia ea ipsa Michelbuchen si viro Dei jam decrepito sene donatus est. Praefuit huius parochia plebecula adhuc rudi & parvum in Christianismo exercitata post obitum S. Gamelberti itaq; etiam Vtho iste: donec aliquando ingruentibus bellicis inter Carolū M. & Thassilonē Bauaria duce odijs ac tumultibus, cogeretur bonus vir parochia deserta trans prater fluentem Danubium secedere, & in silvis inter feras quietem & tutum refugium querere. Ibi cum omnino animū ad eremiticā vitam adiecisset, cœpit sibi ipsi prius pater ad fontem sui nominis construere cellulam pere exigua in honore S. Michaelis quod

S. VTHO.

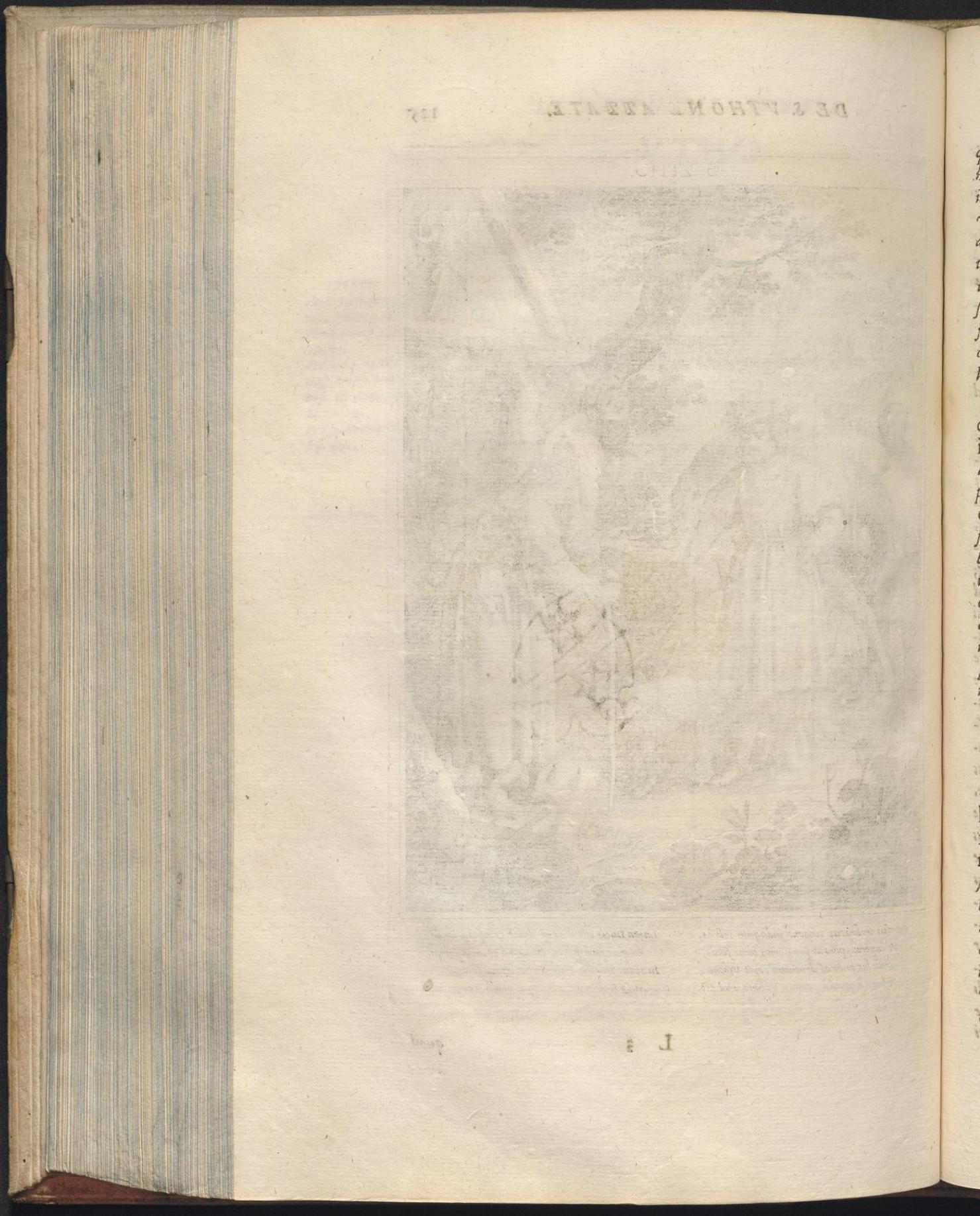

Carolus umbrasas cingens indagino silvas,
Ve caporet sparsas per nemus omne foras,
Sanctus has animal divirium cepit Vthonem,
Sed rex a proddâ captus Vthone suâ est.

Larga Duxis qui dextra dedit campôs lacusq;
Et quicquid felix, quicquid et arva forunt.
In sedes Diuim migrarunt antra forarum;
Aula Dei nuna est, que modo causa fuit.

L 3

quod

quod in his Bauariae tumultibus bonorum Angelorum praesidio servatus & ex hostium manu liberatus esset. Pacatis iterum rebus in Bauaria, & subiungum misso multoties jam rebelli Thaßitone cum daret Carolus victor operam crenationi: casu autem potius Deo sic ordinante ad hanc cellam venit, cumque ad conspectum & alloquium suum euocaret senem Vthonem barbatam eremitem intelligens ex illius cultu & oratione (quaer plerunque certus minimèque falsus character & index est) virum esse integrum, secundumque Deum laudatissime conuersationis data ei dextra opem promittit, senemque discipulos colligere jubet. Hoc monasterium Benedictina professionis sumptibus Caroli M. inchoatum ac fundatum est, cuius primus abbas ab ipso imperatore designatus est Vtho iste.

Hæc chthonicon Metense de S. Gamelberto & Vthone. Sequitur mox in eodem syllabus præceptorum monasterij in quo idem Vtho his verbis laudatur: *S. Vtho patria Romanus in Germaniam peregrinatus ad S. Gamelbertum venit, a quo primum Michelsburgensis parochus designatur.* Is paullo post in belli tumultibus fuga elapsus in vicino & transdanubiano nemore cellam sibi construxit eremiticam, ad miraculo sum fontem, quem adhuc hodie vulgus S. Vthonis fontem nominat, in quo qui morbo Gallico seu scabie Hispanica polluti sunt, se lauantes, emundantur: ceruis tamen annis, quos ita salubres annos, ut ab huius loci agricolis animaduersum est) epidimia & grassans pestis excipit. Quamdui bonus is pater ad abbatiā, cuius ipse primus abbas ab Imperatore Carolo M. constitutus est, foderit, in fastos a nemine relatum est, aut si relatum est, certe bellicis tumultibus iterum perire, ac in cineres redactum. Sepelitur abbas iste in chorotempli ante aram maximam sublimi tumulo cum tali epigraphe.

*Abbas hic primus Vtho nec laudibus imus,
Hic iacet ut limus, calis requiescit opimus.*

Difserit nonnihil in quibusdam narratio VVolfgangi Scender à Bruschio; præsertim de patria Vthonis. Iuuat etiam illum audire, ne quid quod ad memoriam viri sancti pertinet, prætereatur. Vtho, inquit, ad fines Italiae & Germaniae plebeio sanguine ortus, puer in sortem domini electus est: quod in spiritu agnoscens beatus Gamelbertus presbyter eum, cum in itinere Romano sacri baptismatis salutari. vndis abluiisset, pro filio & herede accepit, prius tamen sedulo eum parentibus commendauit, ut in timore Dei, pietate omniumque virtutum actibus, probè insisteretur, transmissoque adolescentia spacys, sibi in Bauariam inferiorem, ubi Isara in Danubium se exonerat, transmitteretur; quod & factum est. Initia totaq; sacris ordinibus à B. Gamelberto morti vicino cura animarū in Michels-

buch committitur, pagisque cum adiacentibus fundis donatur. Vitho videns copiosam messem animo acriter incenso ad opus Dei accingitur. In concionibus mirifice profecit, inimicitiis, odia, fanora, rapinas, aliisque peccata & publica & priuata, quantum potuit, prædicatione sustulit, plurimosque ad salutare penitentiae fructus perduxit. Unum solummodo angebat & lancinabat pīj pastoris peccatis, quod videret aliquos adhuc idolis magiciisque artibus deditos, promiscue calicem domini & dæmoniorum participare. Quos cum ad saniores mentem reducere nequiret, licet nihil de prouida pastoris cura & laboribus negligeret, amarissime ftere cōspicit, atque vt melius feruentiusque contemplationis quieti operam daret, mentemque a consuetudine corporis penitus auocaret, relictis spretis que omnibus possessionibus & diuitijs, sed & puluere pedum obstinatis in testimonium excuso, solitariam vitam ducere decreuit. Itaque traiecto Danubio ad Metenam flumen, & valle in densissimum nemus siluescente, residens, humilem casam seu cellulam proprio labore & industria sibi erexit: in qua erienda cum esset occupatus, accidit vt Carolus M. Imperator tum temporis adhuc patruis Romanorum, in venatione (qua mirifice delectabatur) positus, videret securim ad radios solis suspensam, qua re obstupefactus, & nonnihil longius progressus incidit in beatum virum Vthonē, quem attentius intuens & considerans, magna pietatis & sanctimoniae signa in ipso deprehendit, quem amicissimi verbis compellans voluit ut quidpiam pro sua utilitate, & spiritus profectu peteret, qui in genua prouolutus moremque Imperator igerens humiliter petijt, si eo loci ad maiorem Dei gloriam, in memoriam & honorem S. Michaelis Archangels (cui peculiaris pietate addicctus fuit) atque plurimorum salutem, monasterium excatur. Cuius voluntati mox assensit glorioiss. Imperator, atque illico celebre monasterium sub regula D. patris Benedicti à fundamentis, secto, quadratoque lapide extrui curauit, quod multis prædijs locupletauit, muneribusque amplissimis exornauit. Eius autem monasterij abbas primus, volente imperatore, Vtho ipsemet (licet plurimum renueret) est constitutus & ab Adaluno Episcopo Ratissponensi consecratus: quod munus orationibus, ieiunijs officijsque charitatis plurimum decorauit: unde virtutum eius odore longe lateque se diffundente, atque omnibus celebrem reddente & venerabilem multi spretis posthabitisque secularibus pompis & vanitatibus leui jugo Christi, colla submisere, atque celestis disciplina studium ipso deductore & rectore amplexi sunt. Feruebat namque in illo Dei amor, animi cernebatur inuicta patientia, refrenandi carnis appetitus & inordinatos affectus studium sumnum, multa insuper cibi potusque parsimonia frequens erat in Ecclesia, in legis Dei meditatione assiduus, neque modicam curam sacris lectionibus impendebat: unde animo & cogitatione semper ad cœlestia suspensus & ubertim prægaudio & spiritus feruore in lachrymas solubatur. Et quia flumen Dei repletum erat aquis, maxime cum spiritus sancti gratia riuo eius inebriaret, ac multiplicaret genitima, in stilicidijs tanti patris ac magistri

Anno 792.

magistri rigabantur corda filiorum & discipulorum atque pinguecebant speciosa
desertilo loci illius. Neque solum flumine spiritus interno discipulorum corda ri-
gare, sed & externo riuo & scaturigine saluberrimi fontis a Deo precibus impe-
trati, omnibus salutarem & suauem potum preberere atque varijs morbis mederi
voluit, qui fons non procul a monasterio, orientem versus, in hodiernum diem ex-
tat, nec non a plurimis varijs languoribus oppresis, visitur, colitur, potatur, ther-
marumque instar utiliter frequentatur. Denique ingrauescente etate atque ad
decrepitam propendente senectutem iactoque solidi monasterij fundamento, de
prefentis vita studio & habitatione tenebrosi Cedar ad brauium aeterna remune-
rationis a retributore bonorum omnium Christo domino vocatur. Quare terrae
terrena corporis mole relicta, intentum supernis desiderijs, creatori suo reddidit
spiritum. Sepelitur magno omnium luctu in basilica a Carolo M. extructa in
choro ante manus altare. Claruit multis stupendisque mirulis. NB. Aegi-
dius Albertinus Serenissimi Duci Bauariae Secretarius in ti-
tu quem inscri-
psi & veritatem Zeitlärker (Reuerendissimi Domini Antonij de Gueuarra Epi-
scopi Mondouensis &c.) ac Reuerendo Domino abbati Metensi olim concuber-
nalimeo dicauit, in prefatione & dedicatione operis, palam asserit Carolum M.
anno Christi 1000. monasterium Metense fundauisse & D. Vthonem pri-
mum abbatem præfecisse; quod falso est, constat ex historijs Carolum M.
Imperatorem aeterna memoria dignum anno Christi 1000. mortuum: quo-
modo ergo 1000. vixit, & monasterium erexit? Hæc VVolfg.

Selender, qui meritò indoctum Alberti-
num litteras docuit,

S. AEGIL